

Câteva aspecte privitoare la funcțiile metaforice în textul politic

Nicoleta NEȘU

Spre deosebire de tendința predilectă, manifestată în majoritatea studiilor de specialitate, pornim în acest demers de la considerarea *metaforei* nu ca simplă „figură retorică”, menită să „înfrumusețeze” discursul¹, să-i sporească accesibilitatea, expresivitatea și, astfel, eficiența, ci încercăm o abordare diferită a acesteia, din convingerea că aceste analize rămân la suprafața textului, la nivelul „mijloacelor de expresie”, reducând astfel, la un aspect pur formal, rolul și funcția pe care metafora, alături de mit și simbol, o deține, în realitate, la un nivel mult mai adânc, cel al producerii sensului textual². Dincolo de a fi simple elemente

¹ Este bine cunoscut faptul că retorica antică (vezi Aristotel în *Retorica* sau Quintilian etc.) acordă o însemnătate foarte mare ornării discursului, ca fiind direct proporțională cu succesul și eficiența sa. În structurarea discursului oratoric despre care am mai vorbit pe parcursul prezentei lucrări (*inventio, dispositio, elocutio*), elocutio este în exclusivitate dedicată mijloacelor de înfrumusețare a discursului.

² Se cuvin a fi făcute câteva precizări legate de cadrul teoretic care ne oferă o asemenea perspectivă. În ceea ce privește problema metaforei, preluăm principiile teoriei expuse de Blaga (*Geneza metaforei și sensul culturii*) și Coșeriu (*La creacion metaforica en el lenguaje*) și valorificate de Mircea Borcilă în studii precum Borcilă (1987, 1994, 1996, 1997), în timp ce mitul și simbolul vor fi considerate în linia descrisă de Cassirer (1994, 2001). Conform acestor orientări, atât metafora, cât și mitul și simbolul fac parte integrantă, la nivelul constituției, din activitatea specific umană de a „simboliza”. „Omul nu mai trăiește într-un univers pur fizic, el trăiește într-un univers simbolic. Limbajul, mitul, arta și religia sunt părți ale acestui univers. Ele sunt firele diferite care țes rețeaua simbolică, țesătura încâlcită a experienței umane. (...) El s-a închis în așa fel în forme lingvistice, imagini artistice, simboluri mitice sau rituri religioase încât el nu poate vedea sau cunoaște nimic decât prin interpunerea acestui mediu artificial” Cassirer (1994: 43 – 44). Mai mult chiar, în ceea ce privește metafora, „Blaga nu se va mulțumi cu o abordare global – generică a acestui fenomen, ci va institui, din primul moment, o diviziune cardinală între două sfere funcționale esențial diferite ale ‚modului’ (și/sau ‚procesului’) metaforic. Cea dintâi este *sfera metaforicii limbajului* (...) și care se suprapune, în fapt, domeniului tropic. Cea de-a doua sferă va fi situată însă dincolo de ‚cadrul’ strict al limbajului (deși se realizează ‚cu mijloace de limbaj’) și va fi considerată ca definitorie pentru creativitatea mitică, literară – artistică, metafizică și ‚constructiv’ - științifică” Borcilă (1997: 147 – 148). Rezultă astfel o „conceptualizare mult mai riguroasă și mai elaborată a funcțiilor sau finalităților originatoare ale modului metaforic” (idem) distinse de Blaga, materializate în, pe de o parte, **funcția I**, „expresivă” sau „plasticizantă”, considerată caracteristică pentru sfera limbajului și, pe de altă parte, **funcția II**, „revelatoare”, prototipică pentru textele culturale (pentru precizări legate de disocierea metaforei în vorbire și în text, precum și pentru distincția funcției plasticizante / revelatorii, vezi M. Borcilă, 1987, studiul intitulat *Paradoxul funcțiilor metaforice în poetica lui Blaga*). În ceea ce privește funcția metaforică, trebuie subliniat faptul că explicația fenomenului metaforic la Blaga diferă față de o întreagă tradiție în abordarea acestui fenomen, în sensul că această explicație „nu mai trebuie căutată în factori de natură psihologică, sociologică etc., sau într-un anumit uz lingvistic determinat de asemenea factori - i.e., în așa numita întrebuintare retorică - stilistică a limbii - , deoarece modul metaforic se dovedește a fi motivat prin însăși natura (sau ‚firea’) logosului uman. (...) Blaga propune, de fapt, o adevărată *mutație a problematicii metaforei lingvistice din planul condiționărilor istorice, psihologice și sociologice, în*

ornamentale, ele sunt, de fapt, constitutive laturii creative a limbajului uman, pe de o parte, și funcționează, la nivel discursiv, ca strategii argumentative înscrise în funcționalitatea culturală specifică diferitelor texte, pe de altă parte. În ceea ce privește textul politic în particular, funcția la nivel discursiv (i.e. funcția textuală) a metaforei, precum și cea a mitului și simbolului, este subsumată, în mod necesar, finalității/eficacității lui practice, persuasiunii.

Nu face obiectul demersului nostru descrierea modului de funcționare generică a mecanismelor metaforice³, ci încercăm să stabilim care este rolul sau funcțiile textuale pe care metaforele le dețin în *funcționarea persuasivă* a textului politic, alături de simbol și mit⁴. În general, aceste funcții se bazează pe faptul că metafora se construiește în jurul unor „echivalențe speciale” în care criteriul analogiei dintre cei doi termeni metaforici se subordonează *principiului expresivității*. Această finalitate semantică expresivă ce caracterizează structura metaforică este cea care „determină și cea mai importantă trăsătură distinctivă a acestor metafore în raport cu expresia lingvistică ‚directă’ (nonmetaforică): ‚trecerea cu vederea’ sau eliminarea trăsăturilor ‚dizanalogice’ ale termenilor angajați în procesul de ‚translație” (Borcilă, 1997, 155). În științele politice⁵, cei care au

planul antropologic, al fundamentelor ‚constitutive’ ale experienței și semnificației umane. (...) Metafora lingvistică apare la Blaga, prin însăși finalitatea ei ‚expresivă’ sau ‚plasticizantă’, ca izbucnind din nevoia primară de ‚exprimare’ (i.e. reprezentare) a ‚lumii’ sau ‚experienței sensibile’, ce definește chiar esența funcțională a limbajului” Borcilă (1997: 148 – 149). Metafora și simbolul aparțin limbajului prin definiție și de aceea, orice înțelegere a lor doar în termeni de „funcționare” estetică, de „ornamente stilistice” reprezintă, în perspectiva celor arătate mai sus, perspectivă pe care ne-o asumăm și noi, o abordare reduționistă.

³ Dintre numeroasele descrieri ale funcționării metaforelor, ne oprim asupra modelului propus de Blaga în *Geneza metaforei și sensul culturii*, în descrierea lui Borcilă (1997): „Metaforele (...) pot fi reduse, în ultimă instanță, la același principiu funcțional – structural ce stă la baza oricărui alt fapt lingvistic: ‚concretul unui fapt a’ este ‚exprimat’ prin ‚imaginea b’ Borcilă (1997: 155). Procesul metaforic înscris în limbaj apare, astfel, ca o „tehnică compensatorie, ce realizează , pe o ‚cale indirectă’, dar cu ‚imediat efect’, ceea ce nu s-ar putea realiza, pe calea ‚expresiei directe’, decât printr-un ‚proces obositor și nesfârșit’, care ar necesita ‚un alai înfinit de vocabule esențiale și de specificare’ sau ‚un penibil balast adjectival” Borcilă (1997: 157).

⁴ În general, metafora a fost considerată ca un act de limbaj indirect, bazat pe o analogie sau pe o implicație comună ce există între termenul propriu și cel metaforic. Ea constă, în acest caz, în a prezenta o idee prin semnul altei idei, mai frapante sau mai comune și care nu are nimic în comun cu prima, decât o legătură bazată pe analogie. Ca urmare, „metaforizarea” substituie actului literal un act figurativ, adică un act analogic, conotativ, derivat grație unei cunoașteri enciclopedice, culturale și epistemologice instituționalizată într-o anumită comunitate lingvistică (Tuțescu, 1986: 110). Încercând să stabilească raportul dintre metaforă și argumentație, cercetătorii în domeniu au stabilit ipoteza conform căreia metafora este de două feluri (în alt sens decât cel blagian): poetică și argumentativă. Diferența dintre cele două este de natura finalității specifice fiecăreia dintre ele: cea poetică are o finalitate estetică, în timp ce cea argumentativă este persuasivă, în sensul că ea furnizează informații solide asupra semantismului limbii. Tuțescu (1986: 110–111). Aceasta din urmă este cu atât mai eficientă cu cât va fi mai restrictivă. Ca trăsătură constantă, metaforele cu rol argumentativ mobilizează, în procesul de selecție semicică, cu predilecție semele evaluative, subiective. Ele aduc după sine o judecată de valoare ce exercită asupra interlocutorului o presiune mult mai puternică decât exprimarea literală a aceiași judecăți. Această interpretare a fost, însă, infirmată de studiile de caz efectuate, spre exemplu, de Bosman și Hagendoorn (1991), care acordă un credit mai mare efectului literal al unui mesaj decât valorii lui metaforice.

studiat rolul metaforelor în retorica politică au considerat, în general, că se poate vorbi despre două aspecte: **a.** pe de o parte, metaforele sunt utilizate pentru a stârni un răspuns emoțional, afectiv puternic din partea auditoriului și, **b.** pe de altă parte, metaforele sunt cele care furnizează informația și cadrul necesare pentru înțelegerea viziunii propuse prin intermediul discursului. Există așa – numitele *metafore – cheie* și analogiile care oferă, simultan, un model de înțelegere a vieții politice și un limbaj adecvat pentru a o descrie. În același timp, așa cum arăta și Edelman într-un studiu din 1977 citat de Cuilenburg, Scholten și Noomen (1998, 173), politicienii încearcă, prin intermediul mijloacelor verbale, să creeze opinii sau atitudini care să favorizeze realizarea propriilor țeluri politice. Dintre aceste mijloace, se disting miturile și metaforele (înțelese, însă, doar ca simple figuri de stil) care impun ascultătorului un anumit mod de gândire, și avînd rolul de a simplifica percepția realității. Dat fiind faptul că politica operează cu situații foarte complexe și, de multe ori, ambigue, situații ce pot stârni în rândul oamenilor obișnuiți spaimă, nesiguranță și neliniște, politicienii recurg la mituri și metafore pentru a diminua aceste reacții. Cu toate că acestea pot deforma realitatea și pot împiedica formarea unei perspective obiective asupra ei, politicienii le utilizează pentru că ele operează „în plan emoțional” și pentru că „intensifică sau estompează percepțiile”. Metaforele, miturile, expresiile frumoase sunt „formulele lingvistice care impun receptorilor un mod specific de a gândi și de a judeca situațiile. Complexitatea actelor și situațiilor politice favorizează manifestarea conduitelor ambivalente, datorate în general ambiguității și echivocului discursului omului politic, și în special formelor diplomatice ale comunicării” (Teodorescu, 2000, 83).

Pentru comunicarea politică specializată, metaforele i s-au stabilit și o serie de alte funcții: în primul rând, dacă este situată în poziție inițială, ea este considerată ca avînd rolul de a fixa în memorie fragmentul de text în care apare – studiile de caz efectuate de cercetătorii americani pun semnul egalității între această funcționare a metaforei și rolul pe care titlul îl joacă în înțelegerea unui text; în al doilea rând, informația furnizată de o metaforă îi ajută pe participanții la procesul comunicativ să elaboreze noi argumente și concepte în desfășurarea discursivă ulterioară; în al treilea rând, pe lângă aceste efecte favorabile asupra percepției textului, în sine, metafora (și limbajul figurat, în general) conduce la o percepție pozitivă a celui care o utilizează, datorită aspectului „plăcut și interesant”, elevat și „intelectualizat” al discursului său; în sfârșit, efectul metaforelor asupra proceselor inferențiale, precum și faptul că metaforele sunt deseori utilizate pentru influențarea sentimentelor auditoriului au dus la concluzia că ele pot fi responsabile de schimbarea atitudinilor acestuia. În concluzie, cercetătorii americani citați consideră că „it is hard to think of any other language form that can, at the same time, convey an emotional message, evoke a particular experience, provoke admiration in the listener for one’s

⁵ Considerăm că ar fi necesară o disociere a tipului de metaforă ce apare în *științele politice*, ca discurs „creator / întemeietor de lumi”, creație de doctrine politice, de ideologii și viziuni politice (în care rolul lor ar putea fi asemănat cu cel din textele științifice – metafizice sau din cele mitice) și metafora ce apare în discursurile politice propriu – zise, *oratorice*, în care finalitatea pragmatică este predominantă. Dacă nu greșim, în termenii teoriei metaforice din abordarea integralistă, în primul caz ar putea fi vorba despre metafora revelatoare, creatoare de sens și „închipuitoare de lumi”.

cleverness, structure and organize information, provide a new perspective on a topic by making us see it in terms of something else, and to do it concisely⁶”.

La același nivel al discursurilor politice - ocurență, metafora funcționează ca un dublu indiciu: pe de-o parte, ca marcă a apartenenței la un specific cultural dat - există o predilecție față de anumite metafore care diferă de la o națiune la alta, și în termeni de utilizare ca și în termeni de efect și pe de altă parte, ca apartenență la o doctrină/ ideologie politică - există un registru metaforic specific diferitelor doctrine politice sau regimuri politice.

De exemplu, pentru funcția metaforei ca *marcă a apartenenței la o anumită structură de mentalitate*, în discursul politic american contemporan, metaforele politice își revendică terminologia din domeniul sportului (fie fotbal, baseball, box) sau al războiului, atât în campaniile electorale, cât și în terminologia politică uzuală. De exemplu, partidul este văzut ca „echipă”, o lovitură strategică este echivalată cu o „minge grea”, dacă e reușită, sau „minge ușoară” dacă a eșuat; din domeniul războiului, sunt preluate expresii ca „teren minat”, o afirmație poate fi „obuz”, lupta politică este „război” etc. În studiul realizat de Howe (1988) se subliniază, pe baza unui studiu de caz realizat în perioada 1980–1985, că acest lucru este specific pentru spațiul american, pentru că rădăcinile metaforelor de acest gen sunt puternic îngropate în istoria și cultura Americii și, ca urmare, au un mare efect asupra publicului. Pe de altă parte, autorul realizează și o departajare între publicul de sex masculin și feminin, în funcție de receptivitatea la aceste metafore, subliniind faptul că bărbații sunt mai „atrași” de aceste metafore decât femeile⁷.

Pentru funcția metaforei ca *marcă a apartenenței la o anumită doctrină ideologică*, putem cita, tot în spațiul politic american contemporan, diferențierile făcute între democrați și republicani prin registrul metaforic utilizat. Dacă pentru republicani bunăstarea înseamnă un „guvern mic”, „buget redus”, într-un cuvânt, conservatorism, pentru democrați, dimpotrivă, bunăstarea înseamnă „avuție”, „putere” pentru America în afara ei etc. După același autor, cea mai răspândită metaforă în literatura politică americană este cea a *familiei* dar, ea reprezintă, totodată, și un mijloc de departajare a republicanilor de democrați (pentru primii, *comunitatea este o familie cu un tată sever*, în timp ce pentru democrați, *o familie cu un tată înțelegător* etc.).

Pe de altă parte, și tehnicile de manipulare și cele propagandistice diferă de la un popor la altul, atât ca preferințe de utilizare, cât și ca efect propriu-zis; dacă, în timpul celui de-al doilea război mondial, nemții erau înflăcărați de discursurile revoluționare, pline de promisiuni și amenințări ale lui Hitler, americanii erau mobilizați la arme de către „poveștile de seară, spuse la gura sobei” de către Roosevelt⁸.

⁶ Pentru detalii și exemplificări din discursuri politice americane precum și studii de caz, vezi Read, Cesa, Jones, Collins (1990: 125 – 149).

⁷ Pentru o abordare a metaforelor din perspectiva semanticii cognitive, vezi Lakoff și Johnson, *Metaphors We live By*, University of Chicago Press, 1980. Ei conferă o nouă funcție metaforelor – funcția cotidiană, faptul că ele reprezintă o parte a modului în care dăm sens experiențelor noastre cotidiene (Fiske, 2003: 123).

⁸ Despre metafora politicii ca război, vezi și scrisoarea deschisă către internet a lui Lakoff, cu ocazia războiului din Golf (1991).

Cum concluziona și Howe, în discursul politic „metaphor does not discover or reveal, as in poetry, but rather creates or identifies a common ground of experience and beliefs shared by speaker and audience” (Howe, 1988, 89).

Cu toate acestea, funcția persuasivă a metaforei politice nu poate fi negată. Discursurile politice ale marilor oratori abundă în metafore, iar intenția discursivă cu care sunt utilizate este clar îndreptată spre “cucerirea” auditoriului. Efectul lor, de multe ori, patetic, însă de o mare forță persuasivă, este de necontestat. Iată, spre exemplu, un fragment de text dintr-un celebru discurs rostit de N. Titulescu și intitulat *Inima României* (titlul în sine conține deja o metaforă, dacă ne gândim că Ardealul *este* « inima României »): „(...) Ardealul e leagănul care i-a ocrotit copilăria, e școala care i-a făurit neamul, e farmecul care i-a susținut viața. Ardealul e scânteia care aprinde energia, e mutilarea care strigă răzbunare, e fățarnicia care cheamă pedeapsa, e sugrumarea care cere libertatea! Ardealul e românismul în restriște, e întărirea care îndepărtează vrăjmașul, e viața care cheamă viață⁹!” Această aglomerare de metafore „paradoxe” sunt puse în slujba nemijlocită a convingerii auditoriului căruia i se adresează că e timpul de a renunța la neutralitate și a intra în război, iar motivul este dat tocmai de înlănțuirea metaforică – motivul este repunerea Ardealului în granițele sale firești, iar pentru a sublinia acest lucru, Titulescu îl identifică cu diferite aspecte majore ale existenței omenești, făcând prin aceasta apel tocmai la emoțiile și sentimentele specific umane: Ardealul *înseamnă/este* leagănul națiunii române, Ardealul *înseamnă/este* intelectualitatea românească, Ardealul *înseamnă/este* puterea care te împinge la luptă etc. Forța ilocuționară globală a textului este de natură indirectă, mascată (datorită suitei de acte indirecte și datorită metaforelor), pentru că imperația (respectiv îndemnul la luptă nu este făcut la modul explicit) este, la rândul ei, indirectă, bazată doar pe argumentele necesității intrării în război, argumente ce se materializează în text tocmai prin înlănțuirea secvențelor metaforice.

Așa cum arătam mai sus, în teoria filosofică politică, metaforele îndeplinesc roluri diferite față de discursurile politice obișnuite, ele formează chiar esența teoriilor respective : „these political metaphors forces us to recognize that they do not merely touch the surface but form the essence of the political theories in which they are proposed. Metaphor is not mere ornament or didactic device: the conviction carried by the argument itself depends upon an open or tacit acceptance of metaphor in question. (...) Metaphor is the heart that pumps the lifeblood of political philosophy” (Ankersmit, 1993, 155). Exemplele sunt preluate din teoria politico – filosofică a lui Platon, Hobbes, Locke sau Rousseau¹⁰. Autorul găsește și o explicație pentru utilitatea și indispensabilitatea construcțiilor metaforice în domeniul științei politice: terenul virgin cu care autorii de teorii politice se confruntă, ineditul situațiilor ce apar în realitatea politică determină recursul la metafore. Acestea sunt cele care dau publicului o mai bună înțelegere a fenomenului

⁹ Fragmentul este citat din Titulescu (1967: 141 – 144).

¹⁰ Una dintre primele metafore politice îi aparține, de fapt, lui Platon – statul este o corabie care trebuie condusă de către un căpitan, omul de stat, conducătorul. „Măreția” acestei metafore constă, spun specialiștii, tocmai în faptul că Platon a ales corabia și căpitanul, asociat cu faptul că el deține controlul absolut al destinului oamenilor aflați pe corabie și a căror viață și siguranță, la fel ca într-un stat, depind de el.

politic¹¹. Mergând mai departe, el constată faptul că metafora creează acea distanță de care este nevoie în perceperea corectă a fenomenului politic, distanță între conducătorul politic și realitatea socială și politică necesară pentru orice acțiune politică. Ca urmare, metafora politică și realitatea politică se presupun reciproc: „political metaphor and political reality are each other's counterparts and presuppose one another” (Ankersmit, 1993, 194).

Bibliografie

- Ankersmit Frank, 1993, *Metaphor in Political Theory*, în Ankersmit și Mooij (eds.), *Knowledge and Language*, vol. III, *Metaphor and Knowledge*, p. 155 – 201
- Borcilă 1987: Mircea Borcilă, *Contribuții la elaborarea unei tipologii a textelor poetice*, în „SCL”, nr. 3, 1. 185 – 198
- Borcilă 1987: Mircea Borcilă, *Paradoxul funcțiilor metaforice în poetica lui Blaga*, în „Tribuna, 4 iunie, p. 2
- Borcilă 1994: Mircea Borcilă, *Semantica textului și perspectiva poetici*”, în „Limbă și literatură”, 2, p. 33 - 38
- Borcilă 1996: Mircea Borcilă, *Bazele metaforicii în gândirea lui Lucian Blaga*, în „Limbă și literatură”, 1, p. 28 – 39
- Borcilă 1997: Mircea Borcilă, *Între Blaga și Coșeriu. De la metaforica limbajului la o poetică a culturii*, în „Revista de filozofie”, XLIV, nr. 1 – 2, p. 147 – 163
- Bosman, Jan, 1987: Jan Bosman, *Persuasive Effects of Political Metaphors*, în „Metaphor and Symbolic Activity”, nr. 2, p. 97 – 113
- Bosman, Hagendoorn 1991: Jan Bosman, Louk Hagendoorn, *Effects of Literal and metaphorical Persuasive Messages*, în „Metaphoric and Symbolic Activity”, nr. 6, p. 271 – 292
- Cassirer 2001: Ernst Cassirer, *Mitul statului*, Iași, Ed. Institutul European.
- Coșeriu, Eugeniu, (1999), *Creația metaforică în limbaj*, „Revistă de lingvistică și știință literară”1999, , nr. 4, Chișinău, p. 8 – 26

¹¹ O viziune similară, dar care se referă nu numai la funcția metaforei, ci și a mitului și ritualului, o întâlnim la Edelman (1999) care consideră că politicul și politica reprezintă, pentru omul de rând, nesiguranța zilei de mâine, neliniște, poate chiar spaimă și angoasă și atunci, pentru a contracara și diminua, dacă e posibil, pentru a anula aceste efecte, politicianul recurge la mituri și metafore care să facă lucrurile să pară mai familiare, oricum, mai accesibile. Ele operează în planul emoțional și au rolul de a reorienta percepțiile potențial negative ale publicului.

• Și Cassirer dădea o explicație asemănătoare rolului mitului în viața socială: „Mitul este încărcat cu cele mai puternice emoții și mai înspăimântătoare viziuni. Însă, prin intermediul lui, omul începe să învețe o artă nouă și ciudată: arta exprimării, adică a organizării celor mai înrădăcinate instincte, speranțe, temeri” (Cassirer, 2001: 73), sau, „Mitul nu operează întotdeauna în același mod și nu se manifestă tot timpul la fel de pregnant nici măcar în societățile primitive, unde guvernează întreaga viață socială a omului. El se afirmă din plin abia atunci când omul este pus în fața unei situații neobișnuite și periculoase” (Cassirer 2001: 342).

• În opinia lui Domenach (2004: 111–112), „funcția miturilor este de a apropia dorința obscură, neformulată, de satisfacerea sa: între dorință și satisfacerea ei nu mai subzistă decât un infim interval, pe care-l vor umple lupta și sacrificiul; imaginile, cântecele, discursurile, drapelurile în vânt și defilările amenințătoare deja au abolit această distanță. (...) Mitul este o participare anticipată care satisface pentru o clipă dorința de fericire și instinctul de putere; mitul este în mod indisolubil promisiune și comuniune”.

- Domenach 2004: Jean Marie Domenach, *Propaganda politică*, Iași, Editura Institutul European.
- delman 1999: Murray Edelman, Iași, *Politica și utilizarea simbolurilor*, Editura Polirom, Iași.
- Fiske 2003: John Fiske, *Introducere în științele comunicării*, Iași, Editura Polirom.
- Howe, Nicholas, (1988), *Metaphor in Contemporary American Political Discourse*, „Metaphor and Symbolic Activity”, 1988, nr. 3, p. 87 – 104.
- Lakoff, Johnson 1980: George Lakoff, Marc Johnson, *Metaphors We Live By*, Chicago, University Of Chicago Press.
- Lakoff, Johnson 1981: Lakoff George, Johnson Marc, „Conceptual Metaphor in Everyday Language”, în Alexandrescu, 2001, *Pragmatique et Théorie de l’Enonciation. Choix de textes*, Ed. Universității București
- Read, Cesa, Jones, Collins 1990: Stephen Read, Ian Cesa, David Jones, Nancy Collins *When Is The Federal Budget Like a Baby? Metaphor in Political Rhetoric*, în „Metaphor and Symbolic Activity”, nr. 5, p. 125 – 1 TEODORESCU, Gheorghe, 2000, *Putere, autoritate și comunicare politică*, Ed. Nemira, București
- Teodorescu 2000: Gheorghe Teodorescu, *Putere, autoritate și comunicare politică*, București, Ed. Nemira.
- Tuțescu 1986/1998: Mariana Tuțescu, *L’Argumentation*, București, Editura Universității București.
- Titulescu 1967: Nicolae Titulescu, *Discursuri*, București, Editura Științifică.

Some Aspects Concerning the Metaphorical Functions in the Political Texts

In this paper we’ve tried to underline, before the aesthetic function of the metaphors, their **constitutive function** as concerns creativity in language. At discourse level, as argumentative strategies contributing to the cultural functionality specific to political texts, their textual function is subordinated, by necessity, to their practical function and efficiency, persuasion. We considered it necessary to draw a distinction between the *type and function of metaphor that appears in political science texts*, which we appreciate as “founding worlds”, new political systems and doctrines, ideologies and political visions, utopias etc. and in which metaphors represent the essence itself of those theories, and *the metaphor that appears in common, oratorical, political discourse*, in which case the pragmatic function governs both the metaphoric register and the correspondent textual functions. At the same level of political discourse-occurrence, metaphor has a *double function*: on one hand, as a *mark of affiliation to a given cultural specificity* (there are preferences for certain metaphors that differ from nation to nation, as concerns both terms of use and terms of effect) and, on the other hand, as *affiliation to a certain doctrine / political ideology* (there is a special metaphoric register for different political doctrines or regimes). In any of these cases, though, metaphor does not “discover”, it does not “reveal”, as in poetry, but creates a common register of beliefs and experiences, shared both by the text producer and the audience addressed. For specialized political communication, several other functions of metaphor have been outlined, that deal with the level of material expression and its positioning in text: firstly, if it is situated in initial position, its role is to mnemonically fix the text fragment it appears in (case studies performed by American researchers identify this function of metaphor with the role of the title in text understanding); secondly, information supplied by metaphor helps the communicative process participants to develop new arguments and concepts in the following discourse proceedings; thirdly, apart from all these favourable effects on text perception, metaphor in itself (and figures of speech, in general)

leads to a positive perception of the person that makes use of it, due to the resulting “pleasant and interesting”, elevated and “intellectual” aspect of his discourse; lastly, the effect of metaphors on inferential processes, as well as the fact that metaphors are often used to influence the feelings of the audience led to the conclusion that they may be responsible for the attitude change in the audience.

Cluj-Napoca, România
Roma, Italia